

Správa o činnosti zástupcu Slovenskej republiky pred Európskym súdom pre ľudské práva za rok 2021

Správa o činnosti zástupcu Slovenskej republiky pred Európskym súdom pre ľudské práva v Štrasburgu (ďalej len „zástupca“ alebo „zástupkyňa“) za rok 2021 sa predkladá na základe Štatútu zástupcu Slovenskej republiky pred Európskym súdom pre ľudské práva (ďalej len „štatút“), ktorý bol schválený uznesením vlády Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) č. 543/2005 z 13. júla 2005, a ktorý zástupcovi ukladá každoročne, najneskôr do konca marca, vypracovať správu o činnosti za uplynulý rok a predložiť ju na rokovanie vlády.

Predkladaná správa nadväzuje na správu za rok 2020 a je spracovaná podľa stavu k 31. decembru 2021.

I. Činnosť zástupcu a jeho kancelárie

V roku 2021 zastupovala Slovenskú republiku v konaní pred Európskym súdom pre ľudské práva (ďalej len „Súd“) JUDr. Miroslava Bálintová. V kancelárii zástupcu ďalej pracovali štyria odborní zamestnanci – právnici a jeden zamestnanec zabezpečujúci administratívu.

Zástupkyňa v roku 2021 v súlade so štatútom a ďalšími relevantnými dokumentmi, predovšetkým Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) a Rokovacím poriadkom Súdu (ďalej len „rokovací poriadok“):

- predkladala oficiálne stanoviská k sťažnostiam, obsahujúce skutkový stav a vyjadrenie k prijateľnosti a podstate sťažností podaných proti Slovenskej republike (článok 38 a ďalšie články Dohovoru a pravidlá 54 a 54A rokovacieho poriadku);
- predkladala na vyžiadanie Súdu ďalšie stanoviská, stanoviská k vyjadreniam sťažovateľov k stanoviskám vlády k prijateľnosti a podstate sťažností, vyjadrenia k ďalším podaniam sťažovateľov a k dokumentom a dôkazom, ktoré Súdu sťažovatelia zaslali (článok 38 Dohovoru a pravidlá 54 a 59 rokovacieho poriadku);
- na základe výziev Súdu predkladala vyjadrenia k nárokom sťažovateľov na spravodlivé zadosťučinenie (pravidlo 60 rokovacieho poriadku);
- vyjadrovala sa k možnosti uzavretia zmieru v jednotlivých prípadoch a v súlade s článkom II ods. 1 písm. b) štatútu so súhlasom ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerka spravodlivosti“) uzatvárala zmier (články 38 a 39 Dohovoru a pravidlo 62 rokovacieho poriadku);
- predkladala Súdu jednostranné vyhlásenia vlády a návrhy na uzavretie niektorých prípadov, v ktorých sťažovatelia, na rozdiel od vlády, nesúhlasili s navrhnutými podmienkami zmieru (článok 37 Dohovoru);
- uskutočňovala ďalšie procesné úkony v konaniach;
- zabezpečovala a dohliadala na riadny výkon rozsudkov a rozhodnutí Súdu a v rámci výkonu rozsudkov a rozhodnutí Súdu predkladala príslušným vnútroštátnym orgánom návrhy na uskutočnenie opatrení, ktorých potreba vyplynula z rozhodovacej činnosti Súdu a spolupracovala pri riešení vzniknutých problémov;

- predkladala Výboru ministrov Rady Európy (ďalej len „VM RE“) správy o plánovaných a uskutočnených individuálnych a všeobecných opatreniach v rámci výkonu rozsudkov a rozhodnutí Súdu a pripravovala podklady pre prijatie záverečných rezolúcií VM RE o ukončení sledovania výkonu rozsudkov.

Hlavná činnosť v roku 2021 teda bola zameraná na prípravu oficiálnych stanovísk k prijateľnosti a podstate sťažností proti Slovenskej republike, ktoré Súd notifikoval vláde (čo zahŕňalo aj vypracovanie skutkového stavu k jednotlivým prípadom na základe relevantného spisového materiálu), dodatočných stanovísk a vyjadrení k nárokom sťažovateľov na spravodlivé zadosťučinenie. Na vyžiadanie Súdu alebo z vlastnej iniciatívy boli Súdu zasielané ďalšie písomné podania. Pri vypracúvaní stanovísk a ďalších podaní sa vychádzalo z podrobnej analýzy skutkového stavu každého jednotlivého prípadu, z podkladov od dotknutých vnútroštátnych orgánov, z príslušných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, z praxe vnútroštátnych súdov a z relevantnej judikatúry Súdu k príslušným článkom Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) a jeho protokolov. Pri vypracúvaní stanovísk a ďalších podaní zástupkyňa komunikovala s dotknutými súdmi, orgánmi činnými v trestnom konaní, príslušnými sekciami a odbormi Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo spravodlivosti“), ďalšími ministerstvami a orgánmi verejnej moci.

Ďalšou významnou časťou agendy boli činnosti spojené s výkonom rozsudkov a rozhodnutí Súdu. Tieto činnosti zahŕňali nielen vyplatenie finančných nárokov na základe rozsudkov a rozhodnutí Súdu, ale aj koordináciu uskutočňovania ďalších individuálnych opatrení (opatrení smerujúcich k náprave zisteného porušenia práva) a všeobecných opatrení (opatrení zameraných na zabránenie vzniku ďalších podobných porušení práv). V tejto oblasti zástupkyňa rovnako spolupracovala s príslušnými sekciami a odbormi ministerstva spravodlivosti, ako aj s ďalšími dotknutými rezortmi.

S cieľom zvýšenia informovanosti odbornej verejnosti o judikatúre Súdu kancelária zástupcu aj v roku 2021 spolupracovala s Najvyšším súdom Slovenskej republiky pri zverejňovaní slovenských prekladov prehľadov judikatúry Súdu vo vybraných oblastiach v bulletine Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Pracovníci kancelárie zástupcu sa tiež podieľali na publikovaní slovenských prekladov rozsudkov a vybraných rozhodnutí Súdu v časopise *Justičná revue* pre potreby právnej praxe.

Kancelária zástupcu okrem toho v rámci svojej činnosti poskytovala súčinnosť iným organizačným útvarom ministerstva spravodlivosti, ako aj rôznym orgánom verejnej moci.

II. Prehľad štatistických údajov

a) všeobecne

Na základe dostupných štatistických údajov¹ bol vývoj vo vybavovaní sťažností týkajúcich sa Slovenskej republiky za posledných desať rokov nasledujúci:

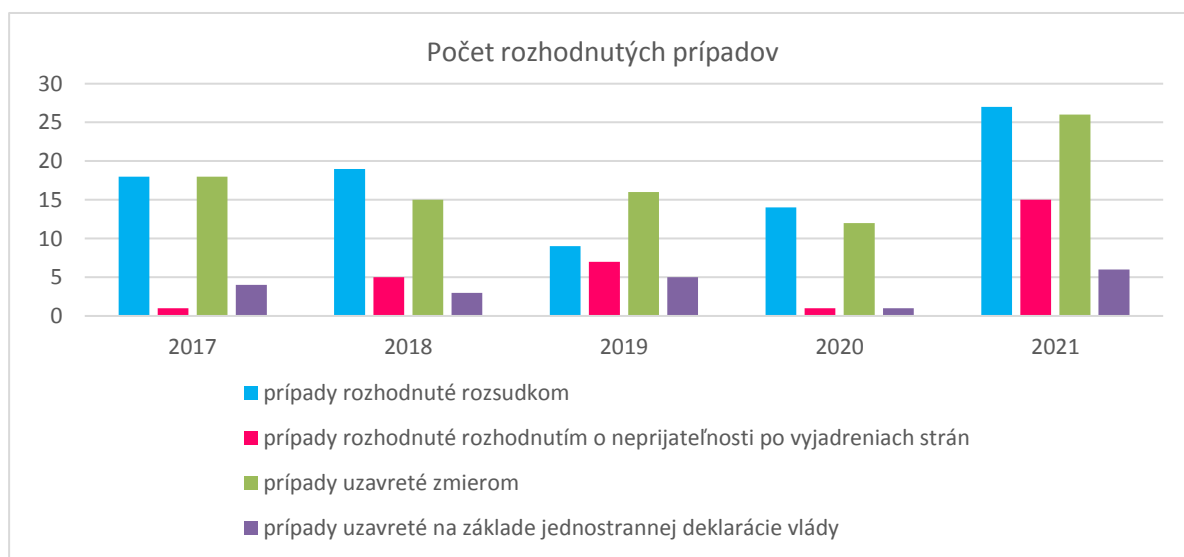
¹ Údaje v nasledujúcej tabuľke sú čiastočne získané z oficiálnych štatistík Súdu, prístupných na jeho internetovej stránke (pozri <https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=reports&c=#n1347956587550> pointer) a databázy HUDOC (<https://hudoc.echr.coe.int>) a čiastočne z vlastných databáz kancelárie zástupcu.

<i>sťažnosti proti Slovenskej republike</i>	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
sťažnosti pridelené na preskúmanie príslušnému orgánu (samosudcovi, výboru alebo komore)	531	464	324	353	309	425	390	300	289	460
neprijaté alebo vyčiarknuté sťažnosti bez notifikácie vláde	1053	642	329	314	291	354	395	268	253	320
sťažnosti notifikované vláde	48	56	28	30	43	47	32	55	71	52
rozsudky (počet sťažností, o ktorých bolo rozhodnuté rozsudkami*)	23	16	14	14	10	12 (18)	11 (19)	6 (9)	12 (14)	23 (27)
rozhodnutia o neprijateľnosti sťažností vyhlásené po predložení stanovísk strán (počet sťažností, ktoré boli vyhlásené za neprijateľné*)	10	9	11	5	3	1	5	7	1	14 (15)**
rozhodnutia o zmieri (počet sťažností, ktoré boli vyčiarknuté na základe zmieru*)	9	21	9	20	18	12 (18)	7 (15)	9 (16)	7 (12)	18 (26)**
rozhodnutia o vyčiarknutí sťažnosti na základe jednostranného vyhlásenia vlády (počet sťažností, ktoré boli vyčiarknuté na základe jednostrannej deklarácie*)	3	4	3	4	5	2 (4)	3	4 (5)	1	4 (6)
rozhodnutia o vyčiarknutí sťažnosti z iných dôvodov	1	3	2	1	1	1	2	1	1	0

* Súd v niektorých prípadoch sťažnosti spojil na spoločné konanie a rozhodol o nich spoločným rozsudkom alebo rozhodnutím.

** Jedna sťažnosť bola sčasti vyhlásená za neprijateľnú po predložení stanovísk strán a sčasti vyčiarknutá na základe zmieru, preto je v súlade so štatistikami vydávanými Súdom zahrnutá v oboch riadkoch tabuľky.

Na základe uvedených údajov možno povedať, že počty notifikovaných sťažností proti Slovenskej republike, o ktorých Súd akýmkoľvek spôsobom rozhodol, v roku 2021, pri porovnaní údajov za posledných päť rokov, stúpili, ako ukazuje nasledujúci graf:

b) rozsudky a rozhodnutia v roku 2021

Z prípadov, ktoré boli notifikované vláde, Súd v uplynulom roku rozhodol celkovo vo veci 73 sťažností. Z uvedeného počtu Súd vyhlásil 23 rozsudkov, ktorými rozhodol o 27 sťažnostiach. Okrem toho Súd vyčiarkol zo svojho zoznamu prípadov 25 sťažností na základe zmieru dosiahnutého medzi stranami (17 rozhodnutiami) a 6 sťažností na základe jednostrannej deklarácie vlády (4 rozhodnutiami). Súd tiež 14 sťažností (13 rozhodnutiami) vyhlásil ako celok za neprijateľné po tom, ako sa k notifikovanej sťažnosti vyjadrila vláda a sťažovateľ a v 1 prípade Súd časť sťažnosti vyčiarkol na základe zmieru a časť tejto sťažnosti vyhlásil za neprijateľnú.

V roku 2021 Súd 22 rozsudkami, ktoré sa týkali celkovo 26 sťažností, konštatoval porušenie niektorého z článkov Dohovoru zo strany Slovenskej republiky (v roku 2020 to bolo 10 rozsudkov týkajúcich sa 12 sťažností). V 1 prípade Súd zistil porušenie článku 3 Dohovoru (zákaz mučenia), v 3 prípadoch konštatoval porušenie článku 5 Dohovoru (právo na osobnú slobodu a bezpečnosť, z toho 2 prípady sa týkali požiadavky urýchlenosti preskúmania zákonnosti väzby), v 14 rozsudkoch, týkajúcich sa 16 sťažností, konštatoval porušenie článku 6 ods. 1 Dohovoru (právo na spravodlivé súdne konanie, z čoho sa 11 rozsudkov týkalo porušenia práva na prerokovanie veci v primeranej lehote a 3 rozsudky porušenia práva na spravodlivosť konania v užšom slova zmysle, v 3 rozsudkoch dospel k záveru o porušení článku 8 Dohovoru (právo na rešpektovanie súkromného života) a v 1 prípade zistil porušenie článku 10 Dohovoru (sloboda prejavu). V 1 prípade, týkajúcom sa článku 6 ods. 1 Dohovoru (právo na spravodlivosť konania v užšom slova zmysle) Súd rozhodol v merite veci výlučne v prospech Slovenskej republiky.

Rozsudky Súdu, vyhlásené od 1. januára 2021 do 31. decembra 2021:

Č.	Sťažnosť	Sťažovateľ	Namietaný článok Dohovoru alebo Protokolu Predmet súdneho konania	Rozsudok Spravodlivé zadost'učinenie
1	45322/17	M. B. a ďalší	D-3, D-14 zákaz mučenia a iného neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania a trestania (zlé zaobchádzanie a neúčinné vyšetrovanie)	1. apríl 2021 porušenie D-3 4 500 EUR pre každého zo sťažovateľov – NU 4 000 EUR spoločne pre sťažovateľov – T
2	50377/17	Šerif Šerifi	D-5/4 právo na slobodu a bezpečnosť (dĺžka súdneho preskúmania zákonnosti väzby)	15. apríl 2021 porušenie D-5/4 1 600 EUR – NU
3	63770/17	Karol Bešina	D-5/4 právo na slobodu a bezpečnosť (dĺžka súdneho preskúmania zákonnosti väzby)	15. apríl 2021 porušenie D-5/4 1 600 EUR – NU
4	62753/19	Ján Sarkocy	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	20. máj 2021 porušenie D-6/1 8 200 EUR – MŠ, NU a T
5	5011/20	Zuzana Puškášová	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka trestného konania)	20. máj 2021 porušenie D-6/1 5 200 EUR – MŠ a NU 250 EUR – T
6	20305/20	Helena Raticová	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	10. jún 2021 porušenie D-6/1 5 200 EUR – MŠ a NU 250 EUR – T
7	46269/20	Vladimír Šárník	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka trestného konania)	10. jún 2021 porušenie D-6/1 2 600 EUR – NU

Č.	Sťažnosť	Sťažovateľ	Namietaný článok Dohovoru alebo Protokolu Predmet súdneho konania	Rozsudok Spravidlivé zadost'učinenie
8	39654/15	Jana Hasáliková	D-6/1, D-6/3 právo na spravodlivé súdne konanie (nespravodlivosť trestného konania voči osobe s mentálnym znevýhodnením, právo na obhajobu)	24. jún 2021 neporušenie D-6/1, D-6/3
9	7796/16	Miroslav Hájovský	D-6/1, D-8 právo na spravodlivé súdne konanie a právo na rešpektovanie súkromného života (uverejnenie článkov o osobe a fotografii)	1. júl 2021 porušenie D-8 6 449 EUR – T
10	58361/12 25592/16 27176/16	Zoltán Varga	D-8, D-13 právo na rešpektovanie súkromného života a právo na účinný prostriedok nápravy (získanie materiálu na základe tajného sledovania, jeho údajný únik a jeho uchovávanie)	20. júl 2021 porušenie D-8 9 750 EUR – NU 5 561,75 EUR – T
11	48858/20	MUDr. Vladimír Gergel, s. r. o.	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	22. júl 2021 porušenie D-6/1 2 800 EUR – MŠ a NU 250 EUR – T
12	56293/15	KOM, spoločnosť s ručením obmedzeným	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (právo na prístup k súdu – súdne poplatky)	2. september 2021 porušenie D-6/1 2 000 EUR – NU 1 000 EUR – T
13	17101/19	Ladislav Kuc	D-5/3 právo na slobodu a bezpečnosť (dôvodnosť väzby)	2. september 2021 porušenie D-5/3 2 000 EUR – NU
14	26826/16	Ringier Axel Springer Slovakia, a. s. (č. 4)	D-10 sloboda prejavu (sankcia za uverejnenie informácií)	23. september 2021 porušenie D-10 500 EUR – MŠ 2 600 EUR – NU 10 317 EUR – T
15	48848/20	Martin Sloboda	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	30. september 2021 porušenie D-6/1 1 600 EUR – NU 250 EUR – T
16	2776/21	Blažej Bartók	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka trestného konania)	30. september 2021 porušenie D-6/1 8 500 EUR – MŠ a NU 250 EUR – T
17	34159/17	M. L.	D-8 právo na rešpektovanie súkromného života (uverejnenie článkov obsahujúcich citlivé informácie o osobe po jej smrti)	14. október 2021 porušenie D-8 5 000 EUR – NU 267 EUR – T
18	37974/20 55887/20	Jozef Balogh a Branislav Adamčo	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka trestného konania)	18. november 2021 porušenie D-6/1 9 000 EUR pre každého zo sťažovateľov – MŠ a NU 250 EUR pre každého zo sťažovateľov – T
19	7303/21	Milan Oros	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka správneho konania)	18. november 2021 porušenie D-6/1 11 800 EUR – MŠ a NU 250 EUR – T
20	42149/17	Viera Petříková	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (nestrannosť súdu)	25. november 2021 porušenie D-6/1
21	63703/19	Pavel Mucha	D-6/1, D-6/2 právo na spravodlivé súdne konanie (nestrannosť súdu, prezumpcia nevinoty)	25. november 2021 porušenie D-6/1 7 800 EUR – NU 630 EUR – T
22	14112/21	Ivan Peter	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	2. december 2021 porušenie D-6/1 3 300 EUR – MŠ a NU 250 EUR – T

Č.	Sťažnosť	Sťažovateľ	Namietaný článok Dohovoru alebo Protokolu Predmet súdneho konania	Rozsudok Spravidlivé zadost'učinenie
23	7918/19 43062/20	Imrich Balogh a ďalší	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka správneho konania)	16. december 2021 porušenie D-6/1 7 500 EUR pre každého sťažovateľa/domácnosť – MŠ a NU 250 EUR spoločne pre sťažovateľov za každú sťažnosť – T

D-x/y = článok x odsek y Dohovoru

yP-x = článok x Protokolu č. y

MŠ = náhrada majetkovej škody

NU = náhrada nemajetkovej ujmy

T = náhrada trov konania (nákladov a výdavkov spojených s konaním)

Z vyššie uvedených rozsudkov bolo 7 rozsudkov vyhlásených sedemčlennou komorou Súdu (rozsudky uvedené v tabuľke vyššie pod číslami 1, 8 – 10, 14, 17 a 21). S výnimkou jedného všetky z uvedených rozsudkov medzičasom nadobudli právoplatnosť. Rozsudok v prípade *Mucha proti Slovenskej republike* nenadobudol právoplatnosť, keďže Slovenská republika v súlade s článkom 43 ods. 1 a 2 Dohovoru požiadala o predloženie prípadu na opätovné prejednanie veľkej komore Súdu a o tejto žiadosti ešte nebolo rozhodnuté. Ďalej bolo 16 rozsudkov vyhlásených trojčlenným výborom (rozsudky uvedené pod číslami 2 – 7, 11 – 13, 15, 16, 18 – 20, 22 a 23) a tieto rozsudky nadobudli právoplatnosť dňom ich vyhlásenia. Podrobnosti o jednotlivých rozsudkoch sú uvedené v prílohe č. 1 k tejto správe.

V roku 2021 ďalej Súd 14 rozhodnutiami rozhodol v prospech Slovenskej republiky a vyhlásil 14 sťažností za neprijateľné po tom, ako sa k nim vyjadrila vláda a sťažovatelia. Z toho v 1 prípade Súd rozhodnutím časť sťažnosti vyhlásil za neprijateľnú po predložení stanovísk strán a časť sťažnosti vyčiarol na základe zmieru uzavretého medzi stranami.

Rozhodnutia Súdu, ktorými boli sťažnosti vyhlásené za neprijateľné po predložení stanovísk strán, od 1. januára 2021 do 31. decembra 2021:

Č.	Sťažnosť	Meno	Namietaný článok Dohovoru alebo protokolu Predmet súdneho konania	Dátum rozhodnutia
1	27429/16	Michal Truban	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (prístup k súdu v konaní pred ústavným súdom)	16. februára 2021 sťažnosť vyhlásená za neprijateľnú z dôvodu zjavnej nepodloženosti
2	17086/19 58230/19	Dominik Krátky	D-5/4 právo na slobodu a bezpečnosť (dĺžka súdneho preskúmania zákonnosti väzby)	25. marec 2021 sťažnosť vyhlásená za neprijateľnú z dôvodu zjavnej nepodloženosti
3	18900/20	Dušan Kováčik	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	22. apríl 2021 sťažnosť vyhlásená za neprijateľnú čiastočne z dôvodu straty postavenia obete porušenia práva a čiastočne z dôvodu zjavnej nepodloženosti
4	45558/15	Ivan Maričák	D-8, D-13 právo na rešpektovanie súkromného života a právo na účinný prostriedok nápravy (zadržanie korešpondencie odsúdeného)	18. máj 2021 sťažnosť vyhlásená za neprijateľnú z dôvodu zjavnej nepodloženosti
5	25175/15	Július Pereszlényi- Servis Tv-Video	D-6/1, D-10, D-14 právo na spravodlivé súdne konanie, sloboda prejavu a zákaz diskriminácie	25. máj 2021 sťažnosť vyhlásená za neprijateľnú čiastočne z dôvodu zjavnej nepodloženosti a čiastočne z dôvodu nedodržania lehoty na jej podanie
6	14661/17	Jason Scott Gerber	D-6/1, D-8, D-13 právo na spravodlivé súdne konanie (prístup k ústavnému súdu, dĺžka občianskoprávneho konania), právo na rešpektovanie rodinného života a právo na účinný prostriedok nápravy	31. august 2021 sťažnosť vyhlásená za neprijateľnú z dôvodu nezlučiteľnosti s Dohovorom

Č.	Sťažnosť	Meno	Namietaný článok Dohovoru alebo protokolu Predmet súdneho konania	Dátum rozhodnutia
7	43225/19	Andrej Szalay Lucia Zemanová	D-8 právo na rešpektovanie obydlia	28. september 2021 sťažnosť vyhlásená za neprijateľnú z dôvodu zjavnej nepodloženosti
8	46341/17	SLOVDAN, spol. s r. o.	P1-1 právo na pokojné užívanie majetku	12. október 2021 časť sťažnosti vyhlásená za neprijateľnú z dôvodu zjavnej nepodloženosti
9	15765/17	Jason Scott Gerber	D-6/1, D-8, D-13 právo na spravodlivé súdne konanie (prístup k ústavnému súdu), právo na rešpektovanie rodinného života a právo na účinný prostriedok nápravy	9. november 2021 sťažnosť vyhlásená za neprijateľnú z dôvodu zjavnej nepodloženosti
10	28368/19	Anton Magát	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	10. november 2021 sťažnosť vyhlásená za neprijateľnú z dôvodu zneužitia práva na sťažnosť
11	12981/21	Tatiana Volárová	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	10. november 2021 sťažnosť vyhlásená za neprijateľnú z dôvodu zjavnej nepodloženosti
12	33160/17	Daniel Lipšic	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (prístup k súdu v konaní pred ústavným súdom)	30. november 2021 sťažnosť vyhlásená za neprijateľnú z dôvodu, že sťažovateľ neutrpel podstatnú ujmu
13	74543/17	Štefan Harabin	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (prístup k súdu v konaní pred ústavným súdom)	30. november 2021 sťažnosť vyhlásená za neprijateľnú z dôvodu zneužitia práva na sťažnosť
14	58404/19	Miriam Glončáková	D-6/1, P1-1 právo na spravodlivé súdne konanie a právo na pokojné užívanie majetku	30. november 2021 sťažnosť vyhlásená za neprijateľnú z dôvodu zjavnej nepodloženosti

Podrobnosti o predmetných rozhodnutiach sú uvedené v prílohe č. 1 k tejto správe.

Okrem toho Súd v roku 2021 vydal 18 rozhodnutí, ktorými vzal na vedomie zmier medzi sťažovateľmi a vládou po tom, ako sa uistil, že dosiahnutý zmier je založený na rešpektovaní ľudských práv tak, ako je to definované v Dohovore a jeho protokoloch a rozhodol o vyčiarknutí 25 sťažností zo svojho zoznamu prípadov (Súd niektoré sťažnosti spojil na spoločné konanie a rozhodol o nich spoločným rozhodnutím). Z toho v 1 prípade Súd rozhodnutím časť sťažnosti vyhlásil za neprijateľnú po predložení stanovísk strán a časť sťažnosti vyčiarkol na základe zmieru uzavretého medzi stranami.

Rozhodnutia Súdu o zmieri, prijaté od 1. januára 2021 do 31. decembra 2021:

Č.	Sťažnosť	Sťažovateľ	Namietaný článok Dohovoru alebo protokolu Predmet súdneho konania	Dátum rozhodnutia	Odškodnenie
1	29230/19	Anton Magát	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	21. január 2021	8 600 EUR
	34836/19	Marta Lešťanová			6 200 EUR
	742/20	Mária Kadová			1 800 EUR
	17280/20	Marta Grandettiová			3 900 EUR – MŠ a NU 250 EUR – T
	26001/20	Marianna Mlynková			2 300 EUR – MŠ a NU 250 EUR – T
2	44230/17	Michal Popadič	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka konania o nároku poškodeného trestným činom)	21. január 2021	3 900 EUR – MŠ a NU 250 EUR – T
	58750/17	Jozef Mazánik			2 600 EUR

Č.	Sťažnosť	Sťažovateľ	Namietaný článok Dohovoru alebo protokolu Predmet súdneho konania	Dátum rozhodnutia	Odškodnenie
3	44016/18	Miroslav Maslák	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka konania o nároku poškodeného trestným činom)	21. január 2021	3 600 EUR
4	21050/19 39628/19	Martin Buzinger Viera Bučkuliaková	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	4. február 2021	7 100 EUR – MŠ a NU 250 EUR – T 14 600 EUR – MŠ a NU 250 EUR – T
5	28614/19	Marianna Kohútová Bérešová	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	11. marec 2021	10 650 EUR
6	50067/20	Juraj Tomášek	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	25. marec 2021	6 100 EUR – MŠ a NU 250 EUR – T
7	28590/20	Peter Laduna	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	8. apríl 2021	1 000 EUR
8	37498/20 46145/20 47464/20	Vladimír Hajdu Blanka Golejová Renáta Gudernová	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	22. apríl 2021	5 900 EUR – MŠ a NU 250 EUR – T 2 400 EUR – MŠ a NU 250 EUR – T 5 800 EUR – MŠ a NU 250 EUR – T
9	53900/20	Finhouse, s. r. o.	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	3. jún 2021	3 300 EUR – MŠ a NU 250 EUR – T
10	48841/20	Okresní Hospodářská Komora Hodonín	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	1. júl 2021	4 600 EUR – MŠ a NU 250 EUR – T
11	11111/21	Ladislav Fekete	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	7. október 2021	4 500 EUR – MŠ a NU 250 EUR – T
12	46341/17 (časť sťažnosti)	SLOVDAN, spol. s r.o.	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (prístup k súdu v konaní pred ústavným súdom)	12. október 2021	2 000 EUR – NU 500 EUR – T
13	28012/21	Peter Lešťan	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	10. november 2021	2 500 EUR
14	27254/21	Andrej Stachovič	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	10. november 2021	4 500 EUR
15	20399/21	Alžbeta Petejová	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	10. november 2021	3 600 EUR
16	15052/21	GPA Kováč, s. r. o.	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	25. november 2021	2 565 EUR
17	40874/21	Božena Junasová	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka správneho konania)	9. december 2021	2 000 EUR – MŠ a NU 250 EUR – T
18	30736/21	Zuzana Bardúnová	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	9. december 2021	2 000 EUR – MŠ a NU 250 EUR – T

V rozhodovacej činnosti Súdu existuje inštitút tzv. rozhodnutia na základe jednostrannej deklarácie dotknutej zmluvnej strany Dohovoru (pozri napr. *Tahsin Acar proti Turecku*, [VK], č. 26307/95, ods. 75-77, ECHR 2003-VI, *Meriakri proti Moldavsku* (vyčiarknutie), č. 53487/99, 1. marca 2005, *Swedish Transport Workes Union proti Švédsku*, (vyčiarknutie), č. 53507/99, 18. júla 2006 a *Van Houten proti Holandsku* (vyčiarknutie), č. 25149/03, ECHR 2005-IX). Ide o prípady, v ktorých je dotknutá vláda pripravená uzavrieť zmier za podmienok navrhnutých Súdom, avšak sťažovateľ s uzavretím zmieru nesúhlasí. Za predpokladu, že vláda jednostranne deklaruje, že uznáva porušenie práv sťažovateľa a je

pripravená zaplatiť mu spravodlivé zadost'učinenie, Súd môže, ak je presvedčený, že dodržiavanie ľudských práv zaručených Dohovorom a jeho protokolmi nevyžaduje, aby sa pokračovalo v posudzovaní predmetnej sťažnosti, vziať na vedomie vyhlásenie dotknutej vlády a rozhodnúť o vyčiarknutí sťažnosti zo zoznamu svojich prípadov v súlade s článkom 37 ods. 1 písm. c) Dohovoru (t. j. z dôvodu, že okolnosti vedú k záveru, že pre akýkoľvek iný dôvod zistený Súdom nie je potrebné pokračovať v posudzovaní sťažnosti). V prípadoch, v ktorých je vláda pripravená uzavrieť zmier, avšak sťažovateľ zmier odmietne, sa v súlade s aktuálnou judikatúrou Súdu suma uvedená v jednostrannej deklarácii vlády znižuje oproti sume navrhutej v deklarácii o zmieri o 10 %. Vláda tento postup začala využívať už v roku 2007. V ďalších rokoch v tejto praxi pokračovala a v roku 2021 Súd takto vo vzťahu k Slovenskej republike 4 rozhodnutiami vyčiarkol 6 sťažností.

Rozhodnutia Súdu o vyčiarknutí sťažností na základe jednostrannej deklarácie vlády, vyhlásené od 1. januára 2021 do 31. decembra 2021:

Č.	Sťažnosť	Sťažovateľ	Namietaný článok Dohovoru alebo Protokolu Predmet súdneho konania	Dátum rozhodnutia	Spravodlivé zadost'učinenie
1	50090/19	Paula Kristine Standen	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	25. marec 2021	6 345 EUR
	19327/20	Pavol Gotzmann			2 655 EUR
	31902/20	Martin Motyčka			2 655 EUR
2	13873/20	Pavol Banykó	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	20. máj 2021	4 950 EUR
3	28382/20	Jozef Banykó	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	23. september 2021	4 950 EUR
4	53030/20	Jozef Mačej	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	9. december 2021	3 780 EUR

V období od 1. januára 2021 do 31. decembra 2021 sa nevyskytol žiaden prípad, v ktorom by Súd rozhodol o vyčiarknutí sťažnosti z iných dôvodov než zmier alebo jednostranná deklarácia (napr. ak by Súd dospel k záveru, že sťažovateľ nemá záujem na ďalšom prerokovaní svojej sťažnosti v zmysle článku 37 ods. 1 písm. a) Dohovoru).

c) predbežné opatrenia v roku 2021

V zmysle pravidla 39 Rokovacieho poriadku Súdu môže komora Súdu alebo v prípade potreby jej predseda na návrh strany alebo inej dotknutej osoby, alebo z vlastného podnetu nariadiť stranám akékoľvek predbežné opatrenie, ktoré považuje za potrebné prijať v záujme strán alebo riadneho priebehu konania. Veľká časť nariadených predbežných opatrení sa týka vydania alebo vyhostenia cudzincov, ktorí sa pred Súdom sťažujú na porušenie svojich práv podľa článkov 2, 3, 8 alebo 6 Dohovoru a tvrdia, že v štáte, do ktorého by mali byť vydaní alebo vyhostení, im hrozí smrť, zlé zaobchádzanie alebo nespravodlivé trestné konanie, prípadne, že vydaním alebo vyhostením stratia kontakt so svojou rodinou nachádzajúcou sa vo vydávajúcom alebo vyhostujúcom štáte.

Vo vzťahu k Slovenskej republike bolo podľa štatistických údajov Súdu² v roku 2021 podaných 5 žiadostí o nariadenie predbežného opatrenia. Súd žiadne predbežné opatrenie

² Údaje sú získané z oficiálnych štatistík Súdu, prístupných na jeho internetovej stránke (pozri https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=reports&c=#n1347956587550_pointer).

nenariadil. V 2 prípadoch nevyhovel žiadosti o nariadenie predbežného opatrenia a 3 podané žiadosti nespádali do rozsahu článku 39 Rokovacieho poriadku Súdu.

d) intervencie v roku 2021

Podľa článku 36 ods. 2 Dohovoru a pravidla 44 ods. 3 Rokovacieho poriadku Súdu môže štát, ktorý je zmluvnou stranou Dohovoru a nie je stranou v spore, alebo akákoľvek zainteresovaná osoba odlišná od sťažovateľa so súhlasom Súdu intervenovať v prípade ako tretia strana. V roku 2021 Slovenská republika ako tretia strana neintervenovala.

Z prípadov, do ktorých Slovenská republika vstúpila ako tretia strana v predchádzajúcom období, Súd v roku 2021 rozhodol v prípade *Vavříčka a ďalší proti České republice* (č. 47621/13 a päť ďalších sťažností), v ktorých sťažovatelia namietali porušenie Dohovoru v dôsledku uloženia pokuty za nesplnenie povinností dať zaočkovať dieťa a v dôsledku neprijatia nezaočkovaného dieťaťa do materskej školy. Rozsudkom veľkej komory Súdu vyhláseným 8. apríla 2021 Súd rozhodol, že práva sťažovateľov podľa článku 8 Dohovoru (právo na rešpektovanie súkromného života) neboli porušené. Zdôraznil, že povinné očkovanie detí, ako aj uloženie pokuty a neprijatie detí do materských škôl, má zákonný základ v českej právnej úprave, ktorá je dostupná a predvídateľná. Toto opatrenie sleduje legitímny cieľ ochrany zdravia a ochrany práv iných, keďže očkovanie chráni osoby, ktoré ho dostanú, aj osoby, ktoré z medicínskych dôvodov nemôžu byť zaočkované a sú odkázané na kolektívnu imunitu proti závažným nákazlivým ochoreniam. Túto politiku považoval Súd za súladnú s najlepším záujmom dieťaťa. Pri posudzovaní kritéria nevyhnutnosti a proporcionality tohto opatrenia Súd poukázal na odborné materiály vyjadrujúce pevný názor príslušných českých lekárskeho autorít a zdôrazňujúce riziká, ku ktorým by mohol viesť prípadný pokles miery zaočkovanosti v prípade zmeny zákonnej povinnosti iba na odporúčaný postup. Ďalej poukázal na obavy z rizika spojeného so znížením zaočkovanosti, vyjadrené intervenujúcimi štátmi aj viacerými orgánmi na európskej a medzinárodnej úrovni. Pokiaľ ide o primeranosť opatrenia, Súd zohľadnil rozsah a obsah povinného očkovania v Českej republike, existujúce výnimky z tejto povinnosti a existujúce procedurálne záruky. Pokutu uloženú v jednom z prípadov (celkovo cca 110 EUR) nepovažoval za neprimerane vysokú. Taktiež poukázal na to, že hoci neprijatie detí do materských škôl pre tieto deti znamenalo určitú stratu možností pre ich osobný rozvoj, toto opatrenie malo skôr preventívny, než represívny charakter a bolo dočasné, keďže v okamihu dosiahnutia veku pre povinnú školskú dochádzku nebolo ich prijatie do základnej školy nijako podmienené ich očkovacím statusom. Na základe uvedeného Súd dospel k záveru, že napadnuté opatrenia boli primerané cieľu, ktorý Česká republika sledovala povinným očkovaním, konkrétne ochrane proti ochoreniam, ktoré môžu predstavovať závažné riziká pre zdravie. Námietky sťažovateľov podľa článku 9 (právo na slobodu myslenia) a článku 2 Protokolu č. 1 k Dohovoru (právo na vzdelanie) vyhlásil Súd za neprijateľné.

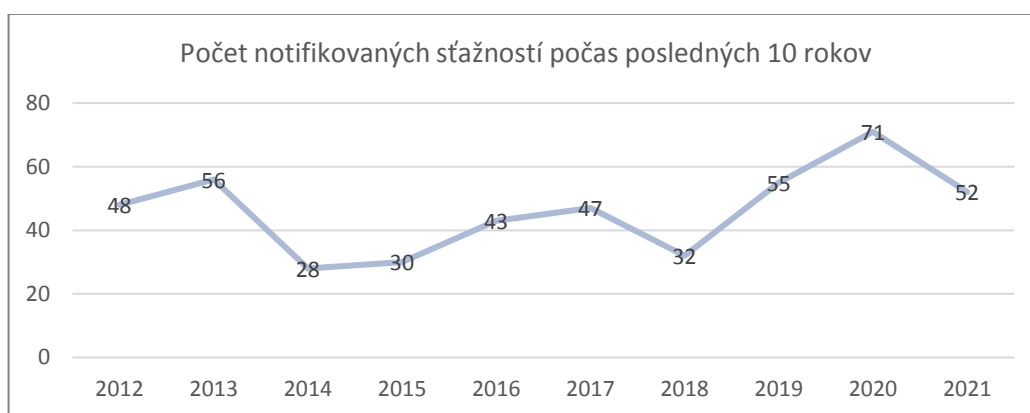
Zo skupiny prípadov proti Nórsku, týkajúcich sa odobratia maloletých detí zo starostlivosti biologických rodičov nóorskymi orgánmi sociálnej starostlivosti, priznania práva styku biologickým rodičom s odobratými deťmi iba vo veľmi obmedzenom rozsahu, prípadne uvoľnenia odobratých detí na adopciu bez súhlasu ich biologických rodičov resp. proti ich vôli, v ktorých Slovenská republika intervenovala ako tretia strana v predchádzajúcich rokoch, Súd v prípadoch *F. Z. proti Nórsku* (rozsudok z 1. júla 2021), *R. O. proti Nórsku* (rozsudok z 1. júla 2021), *K. E. a A. K. proti Nórsku* (rozsudok z 1. júla 2021) a *M. F. proti Nórsku* (rozsudok z 25. novembra 2021) konštatoval porušenie článku 8 Dohovoru. V prípade *O. S. proti Nórsku* (rozsudok z 30. septembra 2021) Súd rozhodol, že nedošlo k porušeniu článku 8 Dohovoru. V prípadoch *C. E. proti Nórsku* (rozhodnutie z 1. júla 2021), *E. M. a T. A. proti Nórsku*

(rozhodnutie z 9. septembra 2021) a *S. A. proti Nórsku* (rozhodnutie z 21. októbra 2021) Súd sťažnosti odmietol ako zjavne nepodložené.

III. Stav agendy

a) sťažnosti proti Slovenskej republike

Od roku 1993 do konca roku 2021 Súd notifikoval vláde spolu 1175 sťažností. V roku 2021 bolo vláde notifikovaných 52 sťažností. Oproti roku 2020, v ktorom bol počet notifikovaných sťažností neobvykle vysoký (71), síce došlo k zníženiu, avšak pri porovnaní vývoja za predchádzajúcich 10 rokov je množstvo sťažností notifikovaných v roku 2021 stále nadpriemerné, ako je vidieť na nasledujúcom grafe (pozri tiež prehľad štatistických údajov v časti II. tejto správy):

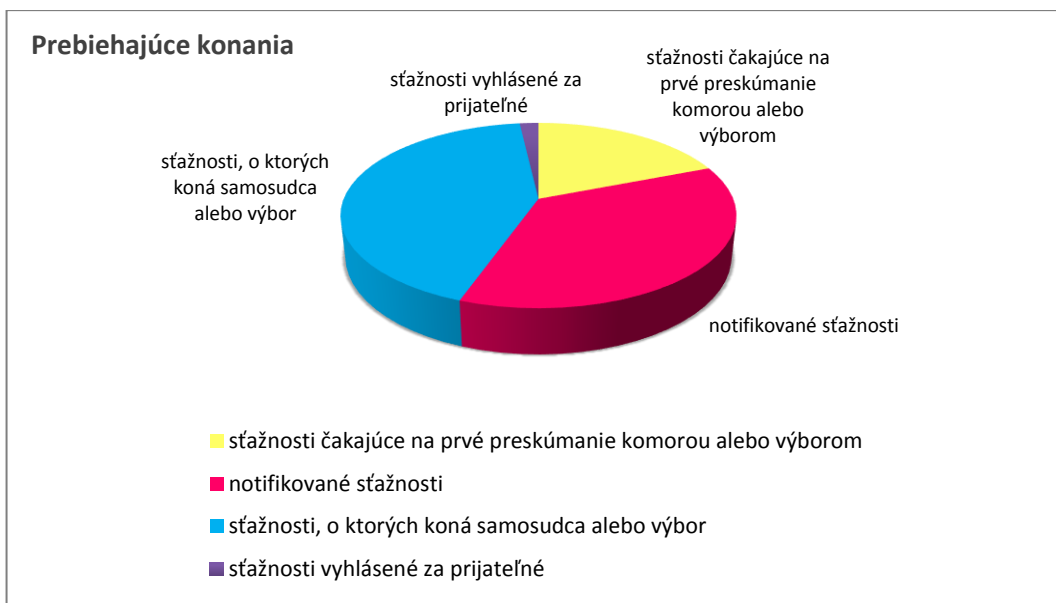

Všetky sťažnosti, ktoré boli notifikované vláde v roku 2021, patria do kategórie individuálnych sťažností podľa článku 34 Dohovoru. Žiadna medzištátna sťažnosť podľa článku 33 Dohovoru nebola proti Slovenskej republike podaná a ani Slovenská republika nepodala takúto sťažnosť proti inému zmluvnému štátu Dohovoru.

Zoznam sťažností notifikovaných vláde v roku 2021 sa nachádza v prílohe č. 2 k tejto správe.

Na základe dostupných štatistických údajov³, ku koncu roka 2021 na Súde prebiehalo konanie celkovo o 220 sťažnostiach podaných proti Slovenskej republike. Stav týchto konaní ukazuje nasledujúci graf:

³ Údaje sú získané z oficiálnych štatistík Súdu, prístupných na jeho internetovej stránke (pozri https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=reports&c=#n1347956587550_pointer).

b) dohľad VM RE nad výkonom právoplatných rozsudkov Súdu

V priebehu roku 2021 bola sťažovateľom z titulu spravodlivého zadost'učinenia priznaného rozsudkami Súdu, na základe uzavretých zmierov alebo na základe jednostranných deklarácií vlády celkovo vyplatená suma 338 856,80 EUR. Prehľad vyplatených súm je uvedený v prílohe č. 3.

V súvislosti s výkonom rozsudkov VM RE sleduje, či boli prijaté všeobecné a individuálne opatrenia nevyhnutné na splnenie rozsudku, pričom berie do úvahy možnosť štátu zvoliť si opatrenia, ktoré v tomto ohľade považuje za najvhodnejšie. Kancelária zástupcu prostredníctvom priamych rokovaní s pracovníkmi odboru výkonu rozsudkov Súdu sekretariátu RE a prostredníctvom predložených správ o plánovaných a prijatých opatreniach informuje VM RE o plnení záväzkov vyplývajúcich z rozsudkov, a to najmä:

- o vyplatení priznaných súm spravodlivého zadost'učinenia;
- o ďalšom vývoji v prípadoch na vnútroštátnej úrovni;
- o distribúcii rozsudkov Súdu na dotknuté orgány a o zverejnení slovenských prekladov rozsudkov Súdu v odbornom právnickom časopise *Justičná revue*;
- o uskutočnených a pripravovaných legislatívnych zmenách;
- o zmenách v rozhodovacej praxi vnútroštátnych súdov;
- o ďalších opatreniach uskutočňovaných v rámci výkonu rozsudkov.

Ku koncu roka 2021 VM RE vykonával dohľad nad celkovo 57 prípadmi proti Slovenskej republike.

Po tom, ako sa VM RE presvedčí, že Slovenská republika prijala všetky nevyhnutné opatrenia na splnenie rozsudku, prijme záverečnú rezolúciu, v ktorej konštatuje, že úlohy podľa

článku 46 ods. 2 Dohovoru boli splnené. V roku 2021 VM RE ukončil dohľad nad výkonom 7 rozsudkov a rozhodnutí proti Slovenskej republike vydaním záverečných rezolúcií:

- rezolúcia *CM/ResDH(2021)65*, prijatá 14. apríla 2021 k rozhodnutiu *Zorko proti Slovenskej republike* z 9. júla 2020 (č. 8807/16), ktorými Súd rozhodol o vyčiarknutí sťažností na základe zmieru uzavretého medzi vládou Slovenskej republiky a sťažovateľom;
- rezolúcia *CM/ResDH(2021)173*, prijatá 16. septembra 2021 k rozhodnutiam *Buzinger proti Slovenskej republike* a *Bučkuliaková proti Slovenskej republike* zo 4. februára 2021 (č. 21050/19 a č. 39628/19), *Dvorín a Dvorínová proti Slovenskej republike* z 19. novembra 2020 (č. 32566/17), *Maslák proti Slovenskej republike* z 21. januára 2021 (č. 44016/18) a *Popadič proti Slovenskej republike* a *Mazánik proti Slovenskej republike* z 21. januára 2021 (č. 44230/17 a č. 58750/17), ktorými Súd rozhodol o vyčiarknutí sťažností na základe zmieru uzavretého medzi vládou Slovenskej republiky a sťažovateľmi;
- rezolúcia *CM/ResDH(2021)218*, prijatá 7. októbra 2021 k rozsudku *Lakatošová a Lakatoš proti Slovenskej republike* z 11. decembra 2018 (č. 655/16), ktorým Súd konštatoval porušenie článku 14 Dohovoru zakazujúceho diskrimináciu, v spojení s článkom 2 Dohovoru, chrániacim právo na život;
- rezolúcia *CM/ResDH(2021)267*, prijatá 20. októbra 2021 k rozsudku *Schram proti Slovenskej republike* z 23. októbra 2018 (č. 8555/17), ktorým Súd konštatoval porušenie článku 5 ods. 4 Dohovoru, zaručujúceho urýchlené rozhodovanie o zákonnosti pozbavenia slobody.

IV. Závery

V roku 2021 Súd vláde oznámil 52 nových sťažností, z ktorých najväčšia časť sa týkala namietaného porušenia práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru. Okrem toho bolo vláde oznámených viacero sťažností podľa článku 5 Dohovoru, týkajúcich sa odôvodnenosti väzby a procesných záruk pri preskúmvaní zákonnosti väzby (*Krátky proti Slovenskej republike*, *Cviková proti Slovenskej republike*), podľa článku 8 Dohovoru, týkajúcich práva na rešpektovanie súkromného života (*Maslák proti Slovenskej republike*, *Cviková proti Slovenskej republike*, *Jecko proti Slovenskej republike* a 2 ďalšie sťažnosti) a podľa článku 6 ods. 1, týkajúcich sa údajnej nespravodlivosti trestného konania (*Ferenc proti Slovenskej republike*, *Jecko proti Slovenskej republike* a 2 ďalšie sťažnosti) alebo údajnej nespravodlivosti konania pred ústavným súdom (*Kiaček proti Slovenskej republike*).

Veľká časť sťažností oznámených vláde, ktoré sa týkajú najmä údajného porušenia práva na prejednanie veci v primeranej lehote, je Súdom posudzovaná za použitia procedúry WECL („well established case law“), t. j. zjednodušenej procedúry pre niektoré skupiny sťažností týkajúcich sa problematiky, ktorá už je predmetom ustálenej judikatúry Súdu a o ktorých rozhoduje trojčlenný výbor. V prípadoch proti Slovenskej republike, v ktorých nebola použitá procedúra WECL, Súd v uplynulom roku využil tzv. IMSI notifikáciu („immediate and simplified communications“). V týchto prípadoch Súd už nevypracúva skutkový stav prípadu, ale špecifikuje len predmet sťažnosti a vládu ako sporovú stranu vyzve, aby predložila skutkový stav spolu so svojím stanoviskom k prijateľnosti a podstate sťažnosti.

Vypracovanie skutkového stavu prirodzene kladie zvýšené požiadavky na prácu kancelárie zástupcu.

Okrem využívania vyššie uvedených postupov Súd od 1. januára 2021 zaviedol do praxe novú stratégiu s cieľom skrátiť dobu rozhodovania Súdu aj v prípadoch, ktoré sa síce netýkajú najvážnejších porušení práv v zmysle článku 2 alebo 3 Dohovoru (ktoré majú prioritu), avšak sú veľmi dôležité pre dotknutý štát a systém Dohovoru ako celok, napríklad prípady nastoľujúce nové spoločenské alebo technologické otázky, prípady týkajúce sa nezávislosti súdnictva, životného prostredia alebo následkov pandémie COVID-19 (tzv. „impact cases“). Súčasťou tejto stratégie je aj zjednodušenie vybavovania všetkých ostatných („non-impact cases“) prípadov Súdom. Od 1. septembra 2021 sú preto rozsudky a rozhodnutia, ktoré prijíma výbor troch sudcov, koncipované stručnejšie, pričom tento nový formát krátkych rozsudkov a rozhodnutí má za cieľ urýchliť vybavovanie takýchto prípadov a tým znížiť zaťaženie Súdu nevyriešenými vecami.

Z neobvyklých sťažností proti Slovenskej republike, o ktorých v roku 2021 prebiehalo konanie a Súd o nich zatiaľ nerozhodol, možno uviesť skupinu sťažností týkajúcich sa opatrení proti šíreniu ochorenia COVID-19 (*Toromag, s. r. o. proti Slovenskej republike a ďalšie 4 sťažnosti*), ďalej sťažnosť podanú proti 33 štátom vrátane Slovenskej republiky, týkajúcu sa údajného neplnenia záväzkov z Parížskej klimatickej dohody a dopadu klimatických zmien na život sťažovateľov (*Duarte Agostinho a ďalší proti Portugalsku a ďalším 32 štátom*), alebo sťažnosť, v ktorej sa sťažovateľ vykonávajúci doživotný trest odňatia slobody sťažuje na porušenie článku 8 a 10 Dohovoru z dôvodu, že mu väzenské orgány odňali pornografický materiál a uložili disciplinárny trest za prechovávanie takéhoto materiálu (*Chocholáč proti Slovenskej republike*).

Z prípadov, v ktorých Súd rozhodol v roku 2021 (išlo spolu o 73 sťažností), bolo v 1 prípade konštatované porušenie článku 3 Dohovoru, a to rozsudkom *M. B. a ďalší proti Slovenskej republike* z 1. apríla 2021. Traja sťažovatelia, ktorí boli v danom čase maloletí, sa sťažovali na zlé zaobchádzanie zo strany policajta počas prevozu v policajnom vozidle na policajnú stanicu, ako aj na to, že následné vyšetrovanie ich tvrdení o zlom zaobchádzaní nespĺňalo požiadavky článku 3 Dohovoru a namietali tiež, že ich rómska etnická príslušnosť bola rozhodujúcim faktorom pri namietanom zlom zaobchádzaní a pri následnom zlyhaní orgánov pri povinnosti viesť náležité vyšetrovanie. Pokiaľ ide o namietané porušenie článku 3 Dohovoru v jeho hmotnoprávnej časti, Súd uznal argumenty vlády a uviedol, že vyšetrovanie tvrdení sťažovateľov o zlom zaobchádzaní na vnútroštátnej úrovni skončilo oslobodením dotknutého policajta, najmä pre absenciu priameho dôkazu o akomkoľvek zlom zaobchádzaní z jeho strany a rozpory vo výpovediach sťažovateľov. Keďže nebolo možné nad rozumnú pochybnosť preukázať, že v policajnom vozidle boli sťažovatelia vystavení zlému zaobchádzaniu, rozhodol, že nedošlo k porušeniu článku 3 Dohovoru v jeho hmotnoprávnej časti. Súd však zistil porušenie článku 3 Dohovoru v procesnej časti, a to z dôvodu, že pri vyšetrovaní tvrdení o zlom zaobchádzaní ubehlo neodôvodnene dlhé obdobie, kým boli sťažovatelia vypočutí vyšetrovateľom (poukazujúc na to, že časový interval medzi údajným zlým zaobchádzaním a vyšetrovacími krokmi a jeho účinok na ľudskú pamäť už zo svojej podstaty obmedzuje potenciál týchto krokov prispieť k splneniu účelu účinného vyšetrovania), ako aj preto, že vnútroštátne orgány nepodnikli všetky rozumné kroky na odhalenie prípadného rasového motívu, aby zistili, či pri udalostiach mohla zohrať úlohu etnická nenávisť alebo predsudky. Čo sa týka sťažnosti na diskrimináciu, Súd túto námietku odmietol ako zjavne nepodloženú, pretože nebolo preukázané, že by etnicita sťažovateľov zohrala úlohu pri tom, že vyšetrovanie incidentu nebolo účinné.

Ďalšie 3 rozsudky, ktoré Súd vyhlásil v uplynulom roku, sa týkali namietaného porušenia článku 5 Dohovoru. V prípade *Kuc proti Slovenskej republike*, nadväzujúc na skorší prípad sťažovateľa, o ktorom Súd rozhodol rozsudkom z 25. júla 2017, Súd v rozsudku z 2. septembra 2021 opäť konštatoval porušenie článku 5 ods. 3 Dohovoru, pretože dôvody väzby, tak ako boli uvedené v rozhodnutiach vnútroštátnych súdov, neboli dostatočné a vnútroštátne súdy nepreukázali v trestnom konaní proti sťažovateľovi „osobitnú starostlivosť“, keďže došlo k opakovanému vráteniu veci prvostupňovému súdu, čo malo za následok predĺženie väzby sťažovateľa. V 2 prípadoch Súd rozsudkami z 15. apríla 2021 konštatoval porušenie článku 5 ods. 4 Dohovoru z dôvodu neprimeranej dĺžky rozhodovania súdu o väzbe (*Šerifi proti Slovenskej republike* a *Bešina proti Slovenskej republike*). Naopak, 2 sťažnosti týkajúce sa dĺžky súdneho preskúmania väzby boli rozhodnutím z 25. marca 2021 vyhlásené za neprijateľné pre zjavnú nepodloženosť (*Krátky proti Slovenskej republike*).

Väčšina prípadov rozhodnutých Súdom v roku 2021 sa týkala namietaného porušenia práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru. Súd 31 takýchto sťažností vyčiarkol zo svojho zoznamu prípadov na základe zmieru alebo na základe jednostrannej deklarácie vlády. K zmiernemu riešeniu alebo využitiu inštitútu jednostrannej deklarácie vlády sa pristúpilo v prípadoch, ktoré neboli obhájiteľné vzhľadom na už ustálenú judikatúru Súdu, t. j. rozsudky, ktorými Súd v obdobných prípadoch konštatoval porušenie článku 6 ods. 1 Dohovoru. V ostatných prípadoch Súd rozhodol o 13 sťažnostiach rozsudkami, v ktorých dospel k záveru o neprimeranej dĺžke konania (*Sarkocy proti Slovenskej republike*, *Puškášová proti Slovenskej republike*, *Raticová proti Slovenskej republike*, *Šárník proti Slovenskej republike*, *MUDr. Vladimír Gergel, s. r. o. proti Slovenskej republike*, *Sloboda proti Slovenskej republike*, *Bartók proti Slovenskej republike*, *Balogh a Adamčo proti Slovenskej republike*, *Oros proti Slovenskej republike*, *Peter proti Slovenskej republike*, *Balogh a ďalší proti Slovenskej republike*). V 3 ďalších prípadoch Súd akceptoval argumenty vlády a vyhlásil sťažnosti za neprijateľné pre zjavnú nepodloženosť (rozhodnutia *Kováčik proti Slovenskej republike* z 22. apríla 2021 a *Volárová proti Slovenskej republike* z 10. novembra 2021) alebo pre zneužitie práva na podanie sťažnosti (rozhodnutie *Magát proti Slovenskej republike* z 10. novembra 2021).

Pokiaľ ide o ďalšie prípady týkajúce sa namietaného porušenia práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru, 7 prípadov sa týkalo konania pred ústavným súdom. V niektorých z týchto prípadov sťažovatelia namietali nemožnosť zúčastniť sa ako tretia strana konania, ktoré pred ústavným súdom iniciovala protistrana v konaní pred všeobecnými súdmi. V prípade *Truban proti Slovenskej republike* Súd rozhodnutím zo 16. februára 2021 sťažnosť odmietol ako zjavne nepodloženú, keďže sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom dostal možnosť vyjadriť sa. Rozhodnutím z 30. novembra 2021 v prípade *Lipšic proti Slovenskej republike* Súd sťažnosť odmietol z dôvodu, že sťažovateľ neutrpel podstatnú ujmu, a to konkrétne vzhľadom na to, že ujma inak utrpená sťažovateľom pre nemožnosť zúčastniť sa konania pred ústavným súdom bola zmiernená pre neho priaznivým výsledkom sporu v konaní pokračujúcom po náleze ústavného súdu, ako aj vzhľadom na už uskutočnenú zmenu vo vnútroštátnej právnej úprave. Sťažnosť *Harabin proti Slovenskej republike* Súd rozhodnutím z 30. novembra 2021 odmietol, dospejúc k záveru, že predstavuje zneužitie práva na podanie sťažnosti, keďže sťažovateľ neposkytol Súdu informácie týkajúce sa samotného jadra prípadu. V prípade *SLOVDAN, spol. s r. o. proti Slovenskej republike* (rozhodnutie z 12. októbra 2021), v ktorom bola časť sťažnosti, týkajúca sa namietaného porušenia článku 6 ods. 1 Dohovoru, vyriešená zmierom, bola ďalšia časť sťažnosti, týkajúca sa namietaného porušenia práva na pokojné užívanie majetku podľa článku 1 Protokolu č. 1

tým, že ústavný súd zrušil právoplatný a vykonateľný rozsudok v prospech sťažujúcej sa spoločnosti, odmietnutá ako zjavne nepodložená. Súd pritom odlíšil tento prípad od prípadov týkajúcich sa mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora a konštatoval, že preskúmanie na základe ústavnej sťažnosti predstavovalo skôr posledný prvok v reťazi vnútroštátnych prostriedkov nápravy, než mimoriadny prostriedok pre obnovenie súdneho konania. Z ostatných prípadoch, v ktorých bolo namietané porušenie článku 6 ods. 1 Dohovoru v konaní pred ústavným súdom, sa 2 sťažnosti týkali údajného porušenia práva na prístupu k súdu z dôvodu, že ústavný súd odmietol sťažnosti sťažovateľa pre nedostatky plnomocenstva udeleného na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom. Súd v týchto prípadoch rozhodol v prospech Slovenskej republiky, vyhlásiac ich za neprijateľné (rozhodnutia *Gerber proti Slovenskej republike* z 31. augusta 2021 a *Gerber proti Slovenskej republike* z 9. novembra 2021). V prípade *Petriková proti Slovenskej republike*, v ktorom sa sťažovateľka sťažovala, že v konaní o jej ústavnej sťažnosti nerozhodoval nestranný súd, Súd rozsudkom z 25. novembra 2021 konštatoval porušenie článku 6 ods. 1 Dohovoru. Sťažovateľka v konaní pred ústavným súdom namietala zaujatosť jedného zo sudcov senátu ústavného súdu z dôvodu priateľského vzťahu s protistranou (žalobcom) v konaní pred všeobecnými súdmi. Ústavný súd namietanú sudkyňu nevylúčil z rozhodovania o ústavnej sťažnosti sťažovateľky, hoci v inom konaní pred ústavným súdom, ktoré inicioval žalobca, túto sudkyňu z rozhodovania vylúčil. Keďže vzťah sudkyne k žalobcovi nebol v sťažovateľkinom prípade predmetom skúmania ústavného súdu a jej námietka zaujatosti bola zamietnutá formalistickým spôsobom, Súd nebol presvedčený, že ústavný súd ju riadne preskúmal a svoje rozhodnutie dostatočne odôvodnil, hoci pochybnosti sťažovateľky o nestrannosti sudkyne bolo možné považovať za objektívne oprávnené.

Porušenie článku 6 ods. 1 Dohovoru Súd konštatoval aj v rozsudku *KOM, spoločnosť s ručením obmedzeným proti Slovenskej republike* z 2. septembra 2021, a to pre neprimerané obmedzenie práva sťažujúcej sa spoločnosti na prístup k súdu v súvislosti s nepriznaním oslobodenia od súdnych poplatkov na základe dôvodov, ktoré Súd nepovažoval za presvedčivé a následným rozhodnutím o zastavení konania v jeho úvodnom štádiu pred prvostupňovým súdom. Porušenie tohto ustanovenia Dohovoru zistil aj v rozsudku *Mucha proti Slovenskej republike* z 25. novembra 2021, ktorý sa týkal porušenia práva na nestranný súd v trestnom konaní proti sťažovateľovi, a to v kontexte jeho predchádzajúcich rozhodnutí, ktorými boli spoluobvinení sťažovateľa odsúdení na základe dohô o vine a treste. V prospech Slovenskej republiky Súd rozhodol v prípade *Hasáliková proti Slovenskej republike*, v ktorom sťažovateľka namietala okrem iného nespravodlivosť konania a porušenie práv obhajoby z dôvodu, že trestné konanie proti nej nebolo prispôbené jej duševnému stavu, keď Súd rozsudkom z 24. júna 2021 konštatoval, že k porušeniu článku 6 ods. 1 a ods. 3 Dohovoru nedošlo. Ďalšie sťažnosti na porušenie práva na spravodlivé súdne konanie Súd odmietol pre zjavnú nepodloženosť (rozhodnutie v prípade *Július Pereszlényi-Servis Tv-Video proti Slovenskej republike* z 25. mája 2021, v ktorom sa sťažujúca sa spoločnosť sťažovala v súvislosti s uložením pokuty Radou pre vysielanie a retransmisiu nielen na porušenie práva na spravodlivé konanie, ale aj podľa článku 10 Dohovoru na zásah do slobody prejavu a podľa článku 14 na diskrimináciu z dôvodu jazyka a spojenia s národnostnou menšinou, a tiež rozhodnutie v prípade *Glončáková proti Slovenskej republike* z 30. novembra 2021, v ktorom sa sťažovateľka podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru, ako aj článku 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru sťažovala na údajnú nemožnosť dosiahnuť výkon rozsudku proti subjektu verejného práva).

Ďalšia skupina prípadov, o ktorých Súd rozhodol v roku 2021, sa týkala namietaného porušenia práva na rešpektovanie súkromného života podľa článku 8 Dohovoru. Prípad *Zoltán Varga proti Slovenskej republike* sa týkal 3 sťažností v súvislosti s odpočúvaním realizovaným Slovenskou informačnou službou v roku 2005 až 2006 v rámci tzv. akcie Gorila. Rozsudkom

z 20. júla 2021 Súd vyhlásil námietku týkajúcu sa údajného úniku informácií zo Slovenskej informačnej služby za neprijateľnú, keďže toto tvrdenie sa nepreukázalo a konštatoval porušenie Dohovoru z dôvodu, že realizácia súdom vydaných súhlasov na odpočúvanie Slovenskou informačnou službou a uchovávanie materiálov vytvorených na základe tohto odpočúvania nespĺňala podmienku „súlady so zákonom“ v zmysle článku 8 Dohovoru. Dospel k záveru, že vzhľadom na nejasnosť aplikovaných pravidiel, nedostatok postupov pre implementáciu existujúcich pravidiel a nedostatky v ich aplikácii pri realizácii súhlasov na odpočúvanie, Slovenská informačná služba požívala diskrečnú právomoc, ktorá nebola sprevádzaná opatreniami na ochranu pred svojvoľným zásahom, ako to vyžadujú princípy právneho štátu. Ďalej Súd poznamenal, že uchovávanie pôvodného materiálu získaného z realizácie jedného zo súhlasov a odvodeného materiálu z realizácie všetkých troch súhlasov podliehalo utajovaným predpisom, ktoré Slovenská informačná služba prijala a uplatňovala bez akéhokoľvek prvku vonkajšej kontroly a takéto pravidlá neposkytovali sťažovateľovi žiadnu ochranu pred svojvoľným zásahom do jeho práva na rešpektovanie súkromného života. V rozsudkoch *Hájovský proti Slovenskej republike* z 1. júla 2021 a *M. L. proti Slovenskej republike* zo 14. októbra 2021, ktoré sa v oboch prípadoch týkali práva na rešpektovanie súkromného života v konaniach o žalobe na ochranu osobnosti proti vydavateľom novín, Súd konštatoval porušenie článku 8 Dohovoru. V prípade *Hájovský* dospel k záveru, že hoci sa vnútroštátne súdy pokúsili o vyváženie práva na rešpektovanie súkromného života s právom na slobodu prejavu, toto ich posúdenie nebolo v súlade s kritériami stanovenými v judikatúre Súdu. V prípade *M. L.* konštatoval, že súdy takéto vyvažovanie práv v súlade s kritériami Súdu nevykonali. V ostatných prípadoch Súd rozhodol v prospech Slovenskej republiky. Rozhodnutím *Maričák proti Slovenskej republike* z 18. mája 2021 odmietol sťažnosť sťažovateľa vykonávajúceho trest odňatia slobody, týkajúcu sa zadržania listu, ktorý mu bol adresovaný, nezistiac, že by zásah do práva na rešpektovanie korešpondencie nebol v súlade so zákonom a uznajúc, že informácie v časti listu odôvodňovali zásah väzenských orgánov. Rozhodnutím *Salay a Zemanová proti Slovenskej republike* z 28. septembra 2021 Súd odmietol sťažnosť týkajúcu sa práva sťažovateľov na obydlie v súvislosti s príkazom na odstránenie nelegálne postavenej stavby, poukazujúc na to, že sťažovatelia nevyužili procesný mechanizmus, ktorý im umožňoval dosiahnuť nápravu ich situácie.

V rozsudku *Ringier Axel Springer Slovakia, a. s. proti Slovenskej republike* (č. 4) z 23. septembra 2021 Súd rozhodol, že došlo k porušeniu článku 10 Dohovoru, zaručujúceho slobodu prejavu v súvislosti s pokutou, ktorú sťažujúcej sa spoločnosti uložila Rada pre vysielanie a retransmisiiu. Dospel k záveru, že vnútroštátne orgány neposkytli relevantné a dostatočné dôvody pre ich záver, že sťažujúcou sa spoločnosťou odvysielaný program mal v úmysle propagovať marihuanu alebo navádzať na užívanie drog a nie sa iba snažiť ukázať verejnosti kontroverzný postoj populárneho speváka, s ktorým bol v dotknutom programe urobený rozhovor.

Na záver je potrebné poukázať na skutočnosť, že 1. augusta 2021 nadobudol účinnosť Protokol č. 15 k Dohovoru, ktorý doplnil preambulu Dohovoru a zmenil niektoré ustanovenia Dohovoru. Najdôležitejšou zmenou je skrátenie lehoty, v ktorej možno podať sťažnosť na Súd, a to zo 6 mesiacov na 4 mesiace po konečnom vnútroštátnom rozhodnutí. Táto zmena však nadobudla účinnosť až 1. februára 2022 (t. j. 6 mesiacov od nadobudnutia účinnosti Protokolu č. 15) a vzťahuje sa len na prípady, v ktorých bolo konečné vnútroštátne rozhodnutie prijaté od 1. februára 2022.